Poštnina plačana v gotovini

SMRT FAŠIZMU — SVOBODO NARODU!

Cena Din 2

Polet

IZDAJA ZVEZA FIZKULTURNIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Izhaja vsak petek

UREDNIŠTVO IN UPRAVA TOMANOVA ULICA 1. TELEFON 44-73

Oglasi po ceniku — Mesečna naročnina Din 6·—

Rokopisi se ne vračajo

TEDNIK ZA TELESNO VZGOJO

Leto I | 19. oktobra 1945 | Št. 10

Demokracija.

Temeljno vprašanje naše telesne vzgoje je danes gotovo, kako bi se uvedla ista ljudska demokracija, ki jo uvajamo povsod v javnem življenju, tudi v naše telesno vzgojno delo. Tega uvajanja pa nikakor ne smemo napačno razumeti, da tiči v njem zahteva po diktatu politične organizacije v našem telesno vzgojnem forumu. Zavedati se moramo le, da bo na demokratičen način treba reševati prenekatera športna vprašanja, če bomo hoteli pritegniti ljudske množice in jih razgibati v naši telesno vzgojni organizaciji, v naših društvih. Nikjer ne more le nekaj ljudi voditi ljudskih množic. Tudi v telesno vzgojni organizaciji ne. Nekaj ljudi more le diktirati, kot se je to dogajalo v telovadnih društvih ali klubih v bivši Jugoslaviji. V upravah vseh društev ali klubov je sedelo po nekaj veljakov, katerim so bili telovadci potrebni edinole zato, da so proslavljali njihove klube. S to reprezentanco se je pečal trener, vaditelj, dočim so si veljaki prilastili predvsem odločanje v najvažnejših organizativnih zadevah, o lastnini društva ali kluba, zlasti pa o njegovi politični orientaciji.

Veliko število bivših telesno vzgojnih organizatorjev še danes izključno čaka, kaj jim bo naročeno od zgoraj, z vrhov telesno vzgojne organizacije. Kot je poslušnost nekaj pozitivnega, pa to čakanje nikakor ni pozitivno, ni znak neke discipline. To čakanje je nerazumevanje zahtev, ki jih terja novi čas od telesno vzgojne organizacije.

Telesno vzgojni organizatorji se še ne zavedajo povsem, da je pri reševanju vseh težavnejših vprašanjih ob nastajanju društev, treba ne samo upoštevati, ampak tudi zahtevati sodelovanje svojega navadnega članstva.

Tudi naš povprečni - da se izrazimo po starem - telovadec ali športnik, se mora zavedati in marsikje se tudi zaveda, da nismo upravičeni samo nergati, kaj vse še v organizaciji ne teče, da so naši domovi porušeni, igrišča zapuščena. Ne smemo samo čakati, da bo rešitev vseh težav prišla od zgoraj. Igrišča, domove moramo obnoviti sami. Kritizirajmo, a na konstruktiven način, kjer bi opazili bodisi doma, bodisi v nadrejenih forumih telesno vzgojne organizacije kake napake. Poglejmo le primer. Izhaja naše glasilo »Polet«. V vseh poročilih, ki jih dobimo iz drugih krajev pa so le več ali manj sami »rezultati«. Nikjer ni poročila, kakšne težave so morala naša društva izven Ljubljane premagati, razne organizacijske težkoče, kako so obvladale materialne neprilike, v koliko se je spremenilo življenje v telesno vzgojnem društvu z ozirom na prejšnje društvo v istem kraju. Nikjer v dopisih ni govora o napakah, ki gotovo še obstoje povsod. Gotovo se skušajo v športne vrste vriniti ljudje, ki ne spadajo sem. Tudi o tem ni govora v dopisih z dežele.

Smatramo, da bi bil neupravičen strah, da se bo s takim demokratičnim delom v telesno vzgojnih organizacijah zasejala nedisciplina, da se bo le debatiralo in nič delalo.

Na zdrav način je danes, ko postavljamo nove temelje telesno vzgojne organizacije, treba tudi pri nas razpravljati. Za kontrolo nad sklepi, ki jih naredijo člani so telesno vzgojna društva, so odbori in množica sama. V. R.

Tekmovanje za športni znak

Izvedeno bo prvič prihodnje leto. — Nekaj predlogov o načinu tekmovanja

Na plenarnem zasedanju Fizkulturnega odbora Jugoslavije v Zagrebu je bil v načelu sprejet predlog o priredbi tekmovanj za športni znak. Namen teh tekmovanj naj bi bil, z vsestransko športno vzgojo razvijati močne, zdrave in odločne državljane in aktivne graditelje domovine.

Naziv tekmovanja za športni znak naj bi bilo geslo, ki vsebuje osnovne zahteve novega telesno vzgojnega gibanja in gibanja Demokratične federativne Jugoslavije. V Sovjetski zvezi, kjer že imajo taka tekmovanja, je geslo: »Bodi pripravljen za delo in obrambo.«

Namen tega tekmovanja naj bo tudi poljudenje športa, posebno med mladino, ki pa naj se ne navaja na specializiranje. Zato mora biti sestavljeno to tekmovanje iz skoraj vseh športnih panog, da se preprečijo kvarne posledice za organizem mladih športnikov in da se seznani mladina z vsemi panogami športa. Tako bo vsakomur omogočeno, da se bori za znak tudi v svoji priljubljeni panogi.

Če vzamemo torej za osnovo načelo, naj to tekmovanje v čim večji meri usposobi ljudi, ne samo za športna tekmovanja, ampak v isti meri tudi za njihovo vsakdanje delo, je treba izredne vsestranosti. Jasno pa je, da je zato treba postaviti relativno najmanjše uspehe, ki pa bodo prav zaradi svoje vsestranosti zahtevali precej truda od posameznika, če jih bo hotel doseči. V zvezi s tem sta bila dva predloga, kako naj bo dosežena pravica do nošenja športnega znaka. Ker je bilo soglasno osvojeno naziranje, da se bo podeljevalo 3 vrste znakov: zlatega, srebrnega in bronastega, je nastalo vprašanje, na kakšno osnovo naj se postavijo zahteve.

Prvi predlog

se je glasil, naj se določijo nekoliko težji minimumi, ki pa naj bodo za vse tri vrste znakov enaki. Pravico do bronastega znaka bi imel vsakdo, ki bi dosegel predpisane najmanjše uspehe tri leta zaporedoma. Po določeni dobi, čez 3 leta pa bi imel nosilec bronastega znaka pravico, boriti se za srebrnega. Da bi si ga priboril, mu ne bi bilo treba doseči nekih boljših uspehov, kot jih je moral za dosego bronastega, ampak zopet iste trikrat zaporedoma. Prav na isti način bi se zopet po neki dobi smel boriti za zlati znak.

Ta način tekmovanja za športni znak je bil predlagan z namenom, pripraviti športnike, da bi gojili daljšo dobo več športnih panog, da bi bili torej vsestranski in pa omogočiti tudi onim, ki se s športom ne bavijo posebno poglobljeno, doseči pravico do zlatega znaka.

Čeprav je videti ta način tekmovanja na prvi pogled vzoren, pa ima gotove napake in pomanjkljivosti, zaradi katerih ne zadosti namenu tekmovanj za športni znak v taki meri, kot bi bilo želeti. Glavna napaka tega načina je ta, da športniku ne bi bilo treba izboljševati uspehov, ki jih je dosegel pri tekmovanju za bronasti znak in torej tudi ne izboljševati svoje telesne sposobnosti. Zadostovalo bi mu, da obdrži neke povprečne sposobnosti, to pa bi bilo v osnovi zgrešeno, ker bi bila posledica tega, da bi športnik opustil druge panoge, zavedajoč se, da bi one najmanjše uspehe dosegel tudi tedaj, če bi vadil samo v svoji panogi.

Drugi predlog

se je glasil, naj bodo minimumi za vsak znak od 1. do 3. stopnje težji. To je pravilno že s praktičnega stališča, ker bi sicer mogel dobiti prvi zlati znak šele čez 15 let in bi zaradi tega zanimanje za znake višjih stopenj močno popustilo. To so uvideli tudi v Sovjetski zvezi, kjer imajo za višji razred težje pogoje. Sicer pa bi bila popolnoma neupravičena bojazen, da bi nekdo prenehal s športom, ko bi si priboril samo bronasti znak. To bi veljalo morda samo za one, ki bi jim bilo zaradi starosti nemogoče doseči boljše uspehe. Toda v takih primerih bi že bronasti znak pomenil uresničenje njihovih želja. Na drugi strani pa je za mlade športnike vsekakor koristnejše, da se za znak višje stopnje bolj potrudijo, ker to zahteva od njih neprestanega urjenja v raznih športnih panogah, kar je ravno namen teh tekmovanj. Bojazen, da bi se na ta način nekateri lahko izognili urjenju v vseh panogah, posebno takrat, če bi dosegli zlati znak je neutemeljena, ker se to da preprečiti z zahtevo, da po nekaj letih ponovi pogoje. Sicer bo pa takih, ki bodo dosegli zlati znak gotovo tako malo, da taka ureditev ne bi zgrešila namena.

»Pripravljen za delo in obrambo« športni znak II. stopnje v SSSR

V splošnem je bilo nadalje sprejeto načelo, naj mladina do 17. leta starosti tekmuje samo za bronasti znak in še za tega naj bodo pogoji lažji. Prav tako ni dvoma, da morajo biti za ženske lažji pogoji, kot za moške. Za starejše, nad 40 let stare športnike, ki so si pridobili v telesni vzgoji posebno velike zasluge (znanstvene, pedagoške, organizacijske in podobno), naj bi se uvedel še posebni naslov častnega fizkulturnika, do katerega bi bil upravičen, če bi uspešno končal tekmovanje za športni znak.

Izbira panog

Osnovna zahteva za vsakega, ki si hoče pridobiti znak je, da doseže predpisane minimume, ob tem pa ima pravico, da si iz vsake skupine, razen iz prve, izbere one panoge, v katerih namerava dokazati zahtevane sposobnosti.

Predlagano je bilo 7 skupin. Iz prve skupine mora kandidat izpolniti vse pogoje. Šele ko mu to uspe, more nadaljevati s tekmovanjem v ostalih šestih skupinah, od katerih si izbere samo eno panogo.

Zahteve, ki bi jih bilo treba izpolniti (minimumi še niso določeni) so naslednje:

I. skupina

1. Telesno vzgojno gibanje in gibanje DFJ.

2. Higiena telesnega vežbanja in prva pomoč.

3. Osnovna telesna vzgoja (proste vaje) ali oblikovalne vaje.

4. Plavanje (brez merjenja časa).

5. Smuški tek (brez merjenja časa, na 10 km za moške in 3 km za ženske), ki bi ga sedaj ko ni smuči, nadomestila hoja na 20—25 km.

6. Tek čez zapreke (zid, jarek in pod.), na progi 150—200 m.

7. Streljanje z vojaško ali z malokalibrsko puško.

To so osnovne zahteve, ki naj dokažejo, da ima kandidat vsaj osnovno znanje telesne vzgoje in pogoje, da bo mogel tudi v naslednjih skupinah uspešno nastopati.

V II. **skupini** mora kandidat dokazati brzino, s katero razpolaga. To dokaže lahko s tekom, plavanjem, kolesarjenjem, drsanjem ali veslanjem, vse na kratkih progah.

V III. **skupini** mora kandidat dokazati vztrajnost. Zato sme izbirati med tekmovanjem na dolge proge v teku (1000—5000 m), v hoji (35 km), dva- ali tridnevnem izletu peš, planinstvu (vzpon na vrh določene višine), smučanju (do 30 km), veslanju (do 10 km), jahanju (50 km), kolesarjenju (50 km), drsanju (5 km), plavanju (1000 m) ali odigranju 5 do 10 javnih tekem v nogometu, rokometu, hokeyu, rugbyju, košarki ali waterpolu.

Naslednji dve skupini zahtevata od posameznika zlasti spretnost in moč.

V IV. **skupini** tekmuje kandidat v metanju krogle, diska, kopja, medicinke, granate ali kamna.

V V. **skupini** pa more izbirati med skoki v daljino, v višino, v višino s palico, telovadbi (skok čez konja ali mizo), v akrobatiki ali v tenisu.

VI. **skupina** vsebuje vaje drznosti. Tu tekmuje kandidat v skokih v vodo z višine 3 ali 5 m, z vajami v ravnotežju na 3 m visoki gredi, v smuških skokih, smuku ali slalomu, v jahanju čez zapreke, skokih s padalom, jadranju po vodi ali z brezmotornim letalom in v motociklizmu.

VII. **skupina** predstavlja v glavnem vaje moči. Tu tekmovalec lahko izbira med plezanjem po vrvi, s 6 do 10 zgibi, dviganjem uteži in prenašanjem tovora, boksom, sabljanjem in rokoborbo.

To je načrt, ki je bil v osnovi sprejet. Treba bo določiti samo še najmanjše rezultate, ki jih je treba doseči v posameznih panogah ali disciplini.

Še en pogoj je, ki bi ga bilo potrebno postaviti, če hočemo doseči namen tega tekmovanja. Podrobni pregled vseh skupin namreč pokaže, da obsegajo skupine 2—4 lahkoatletske panoge, tako da za lahkoatleta ne predstavljajo posebne vsestranosti. Zato bi bilo v teh treh skupinah potrebno določiti, da mora kandidat v vsaki skupini izbrati drugo športno panogo.

V splošnem moramo ugotoviti, da je že sama vest o uvedbi tekmovanja za športni znak vzbudila med športniki veliko zanimanje in je gotovo, da bo tudi v polni meri uspelo.

★ ★ ★

TELESNA VZGOJA V NAŠIH ŠOLAH

Ob pričetku šolskega leta je potrebno, da v bistvu pregledamo nujnost po sistematični uvedbi telesne vzgoje v naših šolah.

Tudi šola danes v sklopu državno upravnega življenja doživlja temeljito reorganizacijo. Tega, kar smo nekdaj videli v naših šolah, ne bomo ponavljali niti za vzgled nepravilnosti, temveč gremo po poti, ki bo dala predstojniku resnično spoštovanje, učencu pa za njegov trud tudi resnično priznanje. Ni namen teh vrstic razpravljati o splošnem problemu šolstva, temveč hočemo le pokazati one prednosti telesne vzgoje, ki jih mora imeti mladina ob ostalem razumskem izpopolnjevanju.

Nekdaj je bil ravno pri razumnikih vzrok prezgodnje smrti, telesna zaostalost ali duševna izčrpanost. Namreč, vsi ti ljudje so pri svoji veliki vnemi duševnega izpopolnjevanja povsem pozabili na prav tako važno telesno izpopolnjevanje. Kaj pomaga, če znata profesor in dijak prevesti iz latinščine: Mens sana in corpore sano, ko pa zlato vrednost tega pravila, eden od obeh, ali pa oba hkrati, ne znata ali pa nočeta pojmovati. Prav gotovo bo kdo vstal in pomislil: ali naj bo telesna vzgoja sedaj predmet, ki bo enako veljaven kot je n. pr. matematika? Prav gotovo! Kajti kakor je nujno potrebna matematika v vsakdanjem in vsestranskem življenju, tako je pravilno usmerjena telesna vzgoja predpogoj današnjega življenja. Mi hočemo imeti danes zdrav narod, ki se bo duhovno, pa tudi telesno izpopolnjeval do skrajnih meja. Končno pa, saj je tudi telesna vzgoja tista, ki ne napravi človeka samo telesno zdravega in odpornega, temveč krepi in vzgaja duha, tako, da ravno s tem mnogo pomaga dijaku pri njegovem prizadevanju in dolžnosti, ki jo terja do šole. Zato je nujno potrebno, da zamenjamo v šolah zastareli način telovadbe z uvedbo sistematične telesne vzgoje. Povsem razumljivo nam mora biti, da se uvedba telesne vzgoje v naših šolah ne sme spremeniti v vsestransko kvarno pretiravanje, temveč bo profesor telesne vzgoje dokazal učencem in predstojnikom, da je pravilno usmerjena telesna vzgoja oni zdravi temelj, na katerem se bo mladina telesno in po tem tudi duhovno dvignila kakor terjajo naloge današnjega časa, ko na vsem narodu teži velika odgovornost za obnovo in preusmeritev v novi čas, katerega doživljamo in se v njem odrekamo marsičemu, da bodo zanamski rodovi resnično živeli ono pravo človeka vredno življenje.

ČEŠKOSLOVAŠKI IGRALCI TABLETENISA V JUGOSLAVIJI

Nastopili bodo tudi v Ljubljani

V soboto, 13. t. m., so prispeli z letalom v Beograd igralci tabletenisa iz ČSR, ki so si osvojili na zadnjem svetovnem prvenstvu v Kairu prvo mesto. V Beograd so prispeli: Šlar, Tereba, Svoboda in Andriadis, dočim svetovni prvak Vaňa ni prispel, ker si ni priboril mesta v državni reprezentanci. Gostje iz ČSR bodo odigrali vrsto tekem v Beogradu, Subotici, Zagrebu in Ljubljani. V Ljubljani bodo nastopili proti reprezentanci Slovenije.

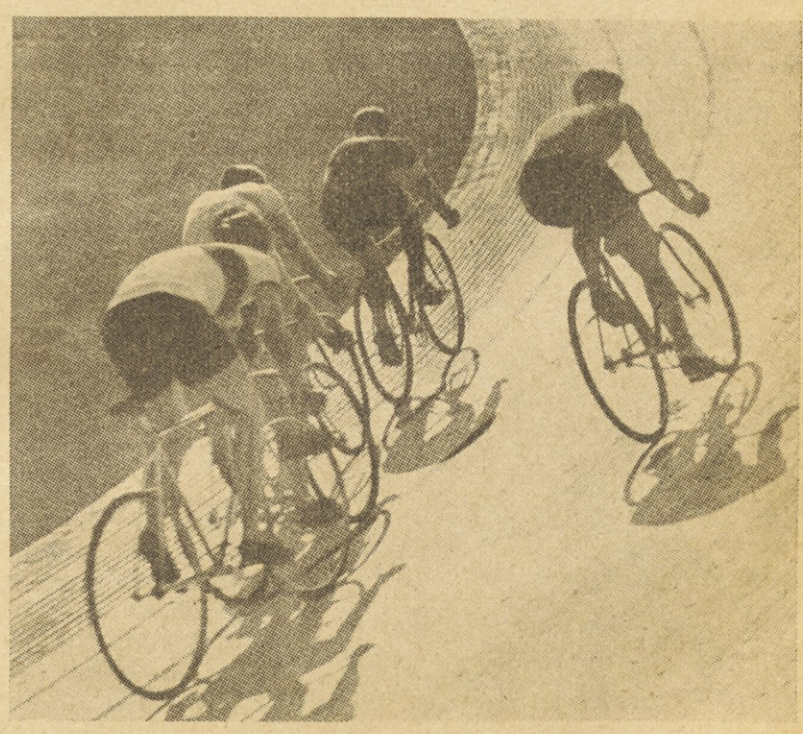

Tudi v kolesarjenju bo treba tekmovati za športni znak

Pozdravljena delegacija Sovjetske mladine v Ljubljani

Ob zaključku telesno vzgojnega tečaja za rojake iz Primorske

Nekako tiho je zadnjič skupina tečajnikov iz Primorja zaključila svoj telesno vzgojni tečaj, ki jih bo usposobil za vaditelje osnovnih prvin telesne vzgoje.

Fantje in dekleta z osvobojenega dela Primorja so v družbi s starimi slovenskimi telovadci položili nekak obračun svojega dela pretekli teden na Taboru.

Kot so povedali vzgojitelji in vaditelji s tov. dr. V. Murnikom na čelu, so se vsi tečajniki s prav isto voljo in vztrajnostjo posvetili svoji izobrazbi, kot so jih vaditelji z ljubeznijo vodili. Ti naši tovariši iz Primorja so s tem pokazali, da so samo izraz tiste neodjenljive volje vsega našega primorskega ljudstva, da se v vsakem pogledu čimprej postavi na svoje noge, da čimprej postane sposobno voditi sam sebe kot enakovreden del naše skupnosti.

Znanje, ki so nam ga pokazali tovariši iz Primorja ne moremo reči, da bi bilo vrhunsko znanje športnika ali telovadca.

S svojim nastopom na Taboru — redovne vaje in poveljevanje (proste vaje tov. dr. V. Murnika na skladbo »Naprej«), pa so tovariši iz Primorja pokazali znanje, s katerim bodo mogli odlično pripomoči, da se bodo v telovadnicah in igriščih v Primorju lahko razgibale široke ljudske množice, in to čeprav v zaenkrat še v skromni, pa vendar plemeniti telesni dejavnosti.

Delo vaditeljev in tudi gojencev tega tečaja je bilo primerno nalogam današnje telesne vzgoje.

Ko smo gledali nastopanje te skupine fantov in deklet na Taboru, nam je vstala še neka druga misel.

Začutili smo, da bo ta skupina primorskih fantov in deklet edinica, ki bo vsak čas vstopila v f r o n t o, in sicer ne samo v fronto naprednih slovenskih, ampak istočasno v fronto vseh naprednih sil v njih borbi proti reakciji, ki ima prav v Primorju eno svojih žarišč. Naši tečajniki bodo prispevali k organizaciji našega primorskega ljudstva, razvijali bodo njegove fizične sile in s tem vršili, čeprav posredno, važen del nalog v okviru splošne borbe proti reakciji.

Po dolgih letih obstoja slovenske telovadbe in telesne vzgoje sploh, smo imeli sedaj — ob nastopu tečajnikov na Taboru — občutek zadoščenja ob misli, da slovenska telesna vzgoja res dosega svoj namen, da ima svoj smisel, ker ni več samo prazno, brezplodno izživljanje, ampak res koristi svojemu ljudstvu.

Isti občutek, kot smo ga imeli na Taboru, bo imel gotovo vsak pošten organizator telesne vzgoje, vaditelj pa tudi najpreprostejši član: šele v naši najožji povezanosti z Osvobodilno fronto, ki nas uvršča v fronto mladih, protireakcionarnih sil vsega sveta, pod vodstvom Sovjetske zveze, dobiva naše delo po telovadnicah svojo pravo vrednost.

S kakšno odvratnostjo je moral naš telovadec v stari Jugoslaviji opazovati delovanje prejšnjih voditeljev, katerega koli političnega tabora — liberalnega ali klerikalnega — ko je videl, da je njihovo govorjenje o demokraciji, ki jo bodo branili pred nemškim nasiljem, prazna fraza. S kakšnim besom je moral slovenski ali češki telovadec gledati, kako brez boja prodajajo stari lažni demokratje bodisi Jugoslavijo, bodisi Češkoslovaško Hitlerju! Kako težak je bil občutek, da je treba zaradi teh izdajalcev naroda brezmočno opazovati umiranje domovine in se zavedati, da so brez smisla, brez koristi za naš narod sile, nabrane po telovadnicah in igriščih!

Ta spomin na leto 1938. v Češkoslovaški, na leto 1941. v Jugoslaviji, je za nas telovadce in športnike, ki delamo s poštenim namenom koristi, bodisi z novimi silami, bodisi s svojimi uspehi, svoji domovini, najboljša smernica za orientacijo v naših dneh!

★ ★ ★

Naši vrhunski telovadci spet vadijo

Z veseljem ugotavljamo, da je naša telovadba prišla zopet v normalni tir. Kakor se polagoma polnijo telovadnice pri Udarniku, Svobodi in Krimu z mladino, ki prihaja, da se okrepi telesa in sprosti svoje mladostne sile, tako se pojavljajo zlagoma tudi telovadci, ki so v telovadni umetnosti že dosegli več kot le povprečno stopnjo.

Danes velja pri telesnih vajah pravilo množičnosti in je prav radi tega deležen vsakdo, tudi telesno najšibkejši, pri rednih telovadnih urah enake pozornosti. Vendar je potrebno nuditi tistim, ki čutijo sposobnost za izpopolnitev, še posebnih možnosti za načrtno vadbo. Orodna telovadba je ena izmed najtežjih telesno vzgojnih panog in je naravno, da telovadec pri redni vadbi, ki mora biti splošna in dostopna vsakomur, pridobi v svojem stremljenju po napredku premalo.

To nujnost pri vzgoji našega vrhunskega telovadnega naraščaja je v celoti razumel naš stari olimpijec in telovadni pedagog tov. Boris Gregorka, ki je že zbral v svojem krogu peščico najboljših, ki jih želi pripraviti za uspešne nastope doma in po potrebi tudi v tujini. Med temi mladimi možmi zasledimo že znana imena, več pa je tudi takih telovadcev, ki se v javnosti v prejšnjih časih še niso pojavili. Baš od teh slednjih je pričakovati največjih uspehov, ker so najmlajši.

Vadbe se vršijo poleg redne in splošne telovadbe še dvakrat tedensko in nikoli do popolne izčrpanosti. Vadbena ura se prične z ogrevalno gimnastiko. Sledijo vaje na določenem orodju, kjer telovadci običajno temeljito obdelajo eno, največ dve prvini na istem orodju. Najvažnejša je sistematična priprava na težje prvine, kjer mora vsak do potankosti obvladati osnove, iz katerih prvina izhaja. Kot najmodernejšo in tudi najlepšo panogo telovadbe je omeniti talno telovadbo, ki je deležna še posebne pozornosti. Pri vsakem treningu so predpisani tudi plavalni skoki čez konja vzdolž. Pribiti moramo, da so naši mlajši telovadci mojstri v obeh slednjih panogah in utegnejo doseči najlepše uspehe.

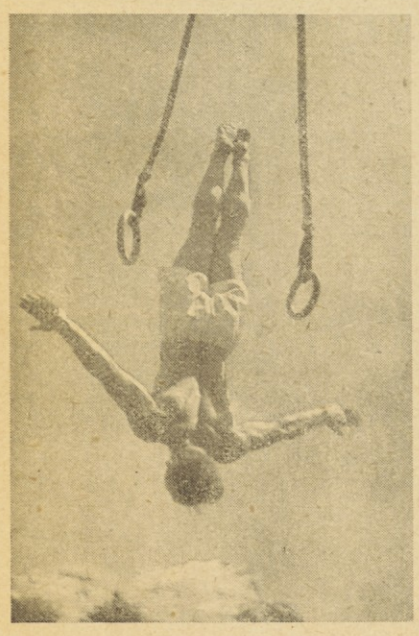

Prosti premet s krogov na mestu nazaj

Vsi telovadeči so že preboleli začetne težave, ki jih ima vsak telovadec, če se po daljšem odmoru znova loti svoje panoge. Ker zahtevajo osobito vaje na orodju dokaj telesne moči in veščine, je jasno, da danes še ni videti do vseh podrobnosti izdelanih gibov, niti ne najtežjih in najbolj tveganih prvin. Upoštevati moramo tudi, da so mnogi preživeli težke dneve v internaciji, da so se nekateri aktivno udeležili osvobodilne borbe. In vendar je človek presenečen, ko vidi, do kolike spretnosti so že v tako kratkem času skoraj vsi napredovali, in to navzlic tako dolgemu neprostovoljnemu počitku.

Prijetno je opazovati te fante, ki s silno voljo in v zdravem humorju premagujejo težave, ki jih ovirajo na poti do uspeha. Površnemu opazovalcu ostane spričo nasmejanih obrazov neopažen srdit boj, ki ga vsi bijejo zlasti za pridobitev telesne moči in spretnosti, pa tudi poguma. V tem boju in prizadevanju drug drugemu pomagajo in so drug drugemu neobhodno potrebni, kar tako lepo vzgaja k nesebičnemu prijateljstvu in tovarištvu. Baš radi tega je orodna telovadba tako odlično vzgojno sredstvo.

Ves trening vodi in ureja vaditelj. Za vsakogar ima sto nasvetov in navodil. Pri tem si živahno pomaga z najrazličnejšimi kretnjami. Telovadni trening to je študij, in pri tem študiju je tov. Gregorka učitelj, ki često s čudovito spretnostjo izrazi fineso gibanja, ki je potrebno pri določeni prvini.

Tako vadi v prijetnem tovarištvu prva družba naših najboljših in poleg tega redno poseča splošne telovadne ure.

Raznožka s krogov na mestu nazaj

Telesno vzgojna prireditev v Šoštanju

Konec septembra, v nedeljo, 23. septembra je priredilo FD Šoštanj s sodelovanjem FD Slovenj Gradec, Velenje in Škale ter gasilskih čet v Šoštanju, v Škalah in Velenju, nadalje vojske, sindikata in AFŽ Šoštanj, ZMS Šoštanj in Lokovica, svoj prvi javni nastop, ki je po tehnični in organizacijski strani vsestransko uspel.

Ta telesno vzgojna kulturna prireditev, prva v Šoštanju, je obsegala lahkoatletske tekme, kolesarske tekme, godbeni koncert, povorko, množično zborovanje, javni telovadni nastop, nastop gasilcev, vojske, pevskih zborov, tekme v odbojki in namiznem tenisu in svečano večerno akademijo s telovadnimi, pevskimi in glasbenimi točkami ter dosegla svoj cilj in namen, da se ljudstvu dokaže enotnost v delu za obnovo in v borbi za čuvanje pridobljenih pravic.

Izid tekmovanj z najboljšimi uspehi v poedinih disciplinah je sledeči:

Mladinke: Skok v višino: Novinšek Manja 110 cm; skok v daljino: Provorčnik Zoran 391 cm; met krogle 4 kg: Špička Jožica 740 cm; tek 60 m: Pečovnik Dana 9,2 sek.; izmenski tek 4×60: vrsta FD Slovenj Gradec 42 sek.

Mladinci do 18 let: Skok v višino: Čas Franc 140 cm; skok v daljino: Rozman Marijan 489 cm; met krogle 5 kg: Račl Drago 953 cm; met diska: Zorman Jože 30,70 m; met kopja: Račl Rado 32,30 m; met granate: Satler Rudolf 44,20 m; tek 60 m; Gramuš Marijan 8,1 sek.; tek 100 m: Rihterič Peter 13,7 sekunde; izmenski tek 4x60 m: tekači iz Slovenj Gradca v času 35,4 sek.

Mladinci nad 18 let: Skok v višino: Grafenauer Stanko 145 cm; skok v daljino: Jevšenak Alojz 554 cm; met krogle 5 kg: Levovnik Jože 10,47 m; met krogle 7,25 kg: Baturina Božo 10,70 m; met diska: Rozman Vinko 30,80 m; met kopja: Kac Ivan 35,40 metra; met granate: Zdrovič Ale 57,20 m; tek na 100 m: Jevšenak Alojz 12,3 sek.; izmenski tek 4x100 m: moštvo FD Slovenj Gradec v času 52,8 sek.; kolesarske tekme 12 km: Šoštanj—Velenje—Šoštanj: Poporelec Ivan 27 min., 40 sek.; tekma v odbojki: Šoštanj : 9. Srpska brigada 2:0 za Šoštanj; Šoštanj : 10. Ljublj. brigada 2:0 za Šoštanj.

Doseženi uspehi niso najboljši in tudi ne morejo biti, saj naša mladina štiri leta ni imela možnosti za telesno vzgojo. V tem kratkem času pripravljeni nastop in tekmovanje pa zadovoljujeta in obetata, da bo delo mladih pripadnikov telesne vzgoje, ki se zavedajo pomena svojega udejstvovanja, rodilo še bogate sadove.

★

VSEM ČLANOM TELESNO VZGOJNE ORGANIZACIJE!

Nikakor nočemo iz našega lista ustvariti nekakšno prižnico, od koder bi zviška delili nasvete in poduk množicam naših telovadcev. — Želimo, da naš list postane res glasilo vseh, ne samo onih, ki imajo odgovorne funkcije. Zato pošiljajte svoje dopise! Sporočite potom našega lista drugim tovarišem, kako ste vi udarniško obnovili svoje domače igrišče, kako ste organizirali svoje telesno vzgojna društva. Povejte, kaj vam ne ugaja, povejte, kaj je vzrok, da se še pojavljajo motnje v naši telesno vzgojni organizaciji. Objavili bomo Vaše dopise, odgovarjali nanje. Zavedajmo se, da smo za prospeh naše telesno vzgojne organizacije vsi odgovorni in zatorej pristopimo k delu!

Uredništvo.

Z volitvami v Ustavodajno skupščino se odloča, kako bo končno urejena naša domovina, rešuje se vprašanje nadaljnjega razvoja naše demokracije, ljudske oblasti, učvrstitev bratstva in enakopravnosti narodov Jugoslavije, rešuje se vprašanje nadaljnje obnove naše dežele in ustvarjanja pogojev za boljše življenje širokih ljudskih množic. S tem, da glasuje pri volitvah v Ustavodajno skupščino za listo Ljudske fronte, glasuje za svojo deželo, za svoje ljudstvo, za sebe in svoje otroke, za boljšo in srečnejšo bodočnost.

Češkoslovaška športna delegacija v SSSR

Septembra meseca je posetila svoje tovariše v Sovjetski zvezi športna delegacija iz Češkoslovaške, v kateri so bili vodje vojaškega telesno vzgojnega odbora podpolkovnik Vladimir Videman in njegov namestnik major Karel Smekal, dalje generalni inspektor telesne vzgoje ministrstva za narodno prosveto Vladimir Honák, docent Jiři Král in prof. Marie Provazníkova.

Na vprašanja novinarjev o stanju in zanimanju za šport v ČSR, so delegati odgovorili, da vlada pri njih največje zanimanje za nogomet. Dejali so, da se posebno dobro spominjajo prvega nastopa sovjetskih nogometašev, ki je bil l. 1934. v Pragi. Takrat je reprezentanca Moskve premagala praški klub »Židenice« s 3:2.

V splošnem, so izjavili delegati iz ČSR, je zavladal v njihovem športu po osvoboditvi izpod nemškega fašističnega jarma čisto nov duh. To najbolj dokazuje dejstvo, da je Sokol postal prava demokratična organizacija. Novi Sokol je združil v svojih vrstah delavsko mladino, delovno inteligenco in razne telesno vzgojne organizacije, kot n. pr. »Federacijo proletarskih fizkulturnikov«, organizacijo »Junak« in še druge.

Takoj po osvoboditvi so se začela v ČSR športna tekmovanja vseh vrst. Višek vseh športnih prireditev so bile septembra meseca prirejene »Tyrševe igre«. Največja zimska prireditev bodo smuška tekmovanja v Banski Bystrici februarja meseca.

Veliko pozornost posvečajo tudi športni literaturi. Dosedaj izhajajo časopisi: »Nová cesta«, »Tělesna výchova mládeži« (Telesna vzgoja mladine), »Record«, vestnik nogometašev, in »Obrana vlasti« (Obramba domovine), športni vestnik vojske.

Športni voditelji v ČSR streme za tem, da postane šport v njihovi domovini vsenaroden. Zaradi tega žele dobiti pobud v SSSR, kjer je to najidealneje izvedeno.

★ ★ ★

Nekaj pojasnil k društvenim pravilom

S pravili za telesno vzgojna društva, ki smo jih razglasili v 9. številki »Poleta«, smo postavili temelje svoji novi telesni vzgoji. Pravila sama povedo, kaj hočemo! Krepiti in razvijati z vsestransko splošno vadbo telesa telesne in nravstvene moči v slovenskem narodu. Smotrna telesna vzgoja, ki naj postane last najširših množic, zlasti pa mladine, naj vzgaja posameznike v telesno in nravstveno zdrave, narodno in politično zavedne državljane. Enotnost slovenskega naroda, njegov gospodarski, socialni in kulturni dvig, njegova obrambna sposobnost, poglabljanje bratstva in medsebojna pomoč med narodi Demokratične federativne Jugoslavije je najvišja zapoved vsakega telovadca. Braniti in ohraniti vse pridobitve naše narodne osvobodilne borbe pa je še prav posebna dolžnost slehernega pripadnika naše organizacije. Brez svobode, brez ljudske oblasti, brez prave demokracije tudi ni resnične telesne vzgoje.

Telovadba, izvajana v duhu čl. 2. društvenih pravil, ne more biti sama sebi namen, marveč je zgolj mogočno sredstvo za vzgojo človeka. Zato se ne more ločiti od narodne in politične vzgoje. Tudi ne more biti predmet za kupčije, kakor je bilo to v stari Jugoslaviji, še manj pa žarišče sovraštva, nevoščljivosti in izkoriščanja. Danes bolj kot kdaj koli prej je potrebno, da se učimo z d r u ž e n i delati za skupne cilje. Zbrati moramo vse svoje moči za obnovo svoje domovine, zato ustvarjajmo s telesno vzgojo novega delavnega človeka, človeka, ki bo zmožen, da bo doprinašal za skupni narodov napredek največje napore in, če treba, tudi žrtve.

Pri postavljanju novih temeljev smo podrli vse ograje, ki so nekoč ločile društva in klube in ki so povzročile toliko nepotrebnega prerekanja in sovraštva. Odrinjeni so tudi tisti zastareli, nezdravi predsodki, da je splošna vadba, da je »telovadba« v nasprotju s »športom«. Če hočemo dobiti večje število dobrih športnih telovadcev, potem morajo ti priti samo iz množice dobrih splošnih telovadcev. Za vsako panogo, ki jo gojiš kot šport, moraš imeti izpred vsega skladno razvito telo. Pa kakor že povedano, ne stremimo pri pravi telesni vzgoji s a m o za vrhunskimi uspehi, temveč v prvi vrsti za povzdigo nravstvene plati človeka. Samo pri prav vodeni splošni telovadbi se uči posameznik velikih nravstvenih vrlin: discipline, samozatajevanja, podrejanja samega sebe skupnosti, čuta odgovornosti, solidarnosti, zmernosti, skromnosti in poguma. Hočemo dobre in vzgojene telovadce, ki bodo tudi vzgledni športniki. Taki ljudje bodo svojemu narodu res koristili.

Da bi bilo delovanje telesno vzgojnih društev že takoj spočetka pravilno usmerjeno, bo prav, če pojasnimo nekatere člene pravil.

Društva se imenujejo »telesno vzgojna«, ne pa »fizkulturna« društva. Naziv »fizkulturni« je prihranjen za vodilne organe, na pr. »Fizkulturni odbor Slovenije«. Kadar bomo govorili o svojem delovanju, ga bomo imenovali »telesna vzgoja«.

Člen 1. določa, da se mora vsako društvo imenovati po svojem kraju. Le v krajih, kjer je več društev, si smejo izbrati še kako drugo primerno ime (na pr. Telesno vzgojno društvo Partizan v Ljubljani).

Pravila ne določujejo, kje se lahko društvo osnuje. Če smo rekli, da mora biti telesna vzgoja množična, če hočemo pritegniti k delu vso mladino in vse delovno ljudstvo, potem bomo osnovali društva povsod tam, kjer se priglasi zadostno število pripadnikov in kjer so za njegovo uspešno delo dani pogoji: prostor in zadostno število vaditeljev. Poudarjamo, da se ne morejo ustanavljati »paradna« društva, kjer o telesni vzgoji ne bi bilo ne duha ne sluha, kakor nekoč. Tudi ne ustanavljajmo društva tam, kjer že vnaprej vemo, da ne more zaživeti. Kakor je želeti, da imamo v doglednem času v vsaki večji vasi, tvornici in podjetju telesno vzgojno društvo, v mestih pa seve kar največ, ne moremo mimo resnice, da telesna vzgoja ni nekaj, kar bi lahko nekdo drugi opravil za tebe.

Pripadniki telesno vzgojne organizacije so s a m o t i s t i, ki v resnici telovadijo ali ki v društvu delajo, če imajo potrebno strokovno znanje. Kako zgrešen je bil dvotirni red prejšnjih organizacij, ki je dovoljeval članstvo tudi takim, ki so samo plačevali članarino, o telesni vzgoji pa niso imeli prav nobenega pojma, smo videli iz posledic v predvojni dobi. Vprav ti »tako zvani« člani so navadno odločali o vodstvu društva in seve po tem o vseh višjih organih. Kam je pripeljalo tako odrivanje in preglasovanje delovnega članstva, nam najzgovorneje dokazuje doba pred razpadom stare Jugoslavije. Zato je prav, da nova telesno vzgojna organizacija pozna samo delovno članstvo, prizna za člana samo tistega, ki izpolnjuje po pravilih določene naloge, t. j. da goji telesne vaje. Razumljivo je, da priznamo delavnost in članstvo tudi vsem, ki so skozi leta gojili posamezne panoge, pa so zaradi starosti ali drugih opravičenih razlogov prenehali, in tudi tistim, ki jih društveni zbor izvoli v odbor za posebna strokovna dela, kakor so blagajniško, gospdarsko in druga upravna dela. S to ureditvijo nočemo odbijati p r i j a t e l j e v telesne vzgoje, ki hočejo kakor koli pomagati naši organizaciji. Narobe, hočemo si pridobiti kar najširši krog dobrih in iskrenih prijateljev, takih, ki bodo nesebično podprli naš narodni namen.

Mladino, ki si je v narodni osvobodilni borbi s puško v roki izvojevala svoje pravice, ima tudi pravico, da soodloča o telesni vzgoji. Člen 5. društvenih pravil ji daje aktivno in pasivno volivno pravico od 16. leta starosti. S tem, da dajemo naraščaju aktivno in pasivno volivno pravico, pa ne smemo prezreti tega, da je treba našo mladino popreje n a v a j a t i, p o s t o p o m a n a v a j a t i za vodilno in odgovornejše delo. Napačno bi bilo, da ji naložimo naloge, ki jim še ni kos.

Podali smo nekaj najpotrebnejših pojasnil k novim pravilom. Nadaljevali bomo prihodnjič.

Vc.

Nova Jugoslavija je razvila in bo vedno bolj razvijala gospodarske, kulturne in politične vezi z Rusi, Ukrajinci, Belorusi, s Poljsko republiko in Češkoslovaško republiko. To sodelovanje je vzniklo in se učvrstilo v vojni ter se bo še bolj razvijalo in krepilo v miru. Nova Jugoslavija uresničuje bratstvo z bolgarskim narodom. Z zmago Ljudske fronte triumfira politika bratstva in enotnosti slovanskih narodov. Zmaga Ljudske fronte je zmaga politike najprisrčnejših odnosov med Jugoslavijo in Bolgarijo. Ona jamči za vse globlje in vse bolj vsestranske bratske odnose z Bolgarijo. Tako bomo končno svojo skupno usodo vzeli v svoje roke.

Pionir pred svojim prvim strelom

Mladina na strelišču

Soboto popoldne se podam proti dolenjski strani. Vojaško strelišče na Dolenjski cesti je polno mladine. Star strelec sem in se takoj pridružim in povprašam prvega najmlajšega — bilo mu je malo čez osem let — kaj bo lepega in koristnega danes? Začudeno me pogleda in ponosno, samozavestno odgovori: Streljamo! Sedaj pa sam začudeno pogledam ter se pridružim mladini, da vidim, kaj bo. Spodaj so že zbrane skupine mladih pionirjev s tarčami, ki jih odnašajo na določena mesta, to je na 100 in 200 m razdalje. Med njimi so tudi pionirji pokazovalci in pionirji nadzorniki. Vse v najlepšem redu in disciplini. Na stojiščih za streljanje se bore mladi strelci za puške, vsak bi imel rad svojo lastno puško. Vsak mladi strelec dobi po 5 nabojev za prvo serijo. Signal! In prvi strel pade, vse popoldne do poznega mraka. V nedeljo znova ves dan. Tovariši, vsa mladina strelja z vojaško puško in mikavno je pogledati malega pionirčka s puško na rami, ko je puška večja od strelca, a vsakemu sije iz oči trdna zavest in hotenje streljati in zadeti! Da, draga mladina, tudi ti »greš naprej in meriš v cilj!« Ne bo dolgo, pionirji, ko zraste iz vas iz dobrega najboljše, nam starim strelcem vredno nasledstvo.

ske tekme, seveda ne s puško, ampak z lokom. V starem in srednjem veku so streljali le z lokom in še danes, posebno v Švici, tekmujejo v streljanju z lokom. Športno streljanje se je razvilo šele po iznajdbi smodnika. Baje so smodnik poznali že stari Kitajci, tisoč let pred nami, uporabljati pa so ga pričeli v Evropi šele, ko ga je izumil menih Schwarz.

Kaj je strel? Strel je izmetavanje (zrna) krogle, projektila, potom neke sile na večjo ali manjšo daljavo. Kadar se s strelom želi pogoditi določen cilj, se to imenuje streljanje. Jakost izmetavanja mora biti tako velika, da doseže cilj in s tem zaželeni uspeh.

Ljubi orožje, neguj ga, pazi nanj kot na punčico svojega očesa, vedi pa, da kolikor ti strelsko orožje napravi veselja in zabave pri raznovrstnem streljanju, toliko in še več, ti more povzročiti žalosti in škode pri nepravilnem, površnem in lahkomiselnem ravnanju. Vedi in imej vedno pred očmi dejstvo, da je vsak človek tvoj tovariš in da vsakdo živi le eno življenje, katerega mu ne moreš povrniti. Zatorej mladi tovariš, puška, pištola ali revolver, je krasna zabava, more pa postati zelo nevarna, celo smrtonosna. Zatorej nikdar, tudi če je prazna, ne meri na človeka, ne obračaj jo proti človeku, ker se je največ nesreč pripetilo prav radi tega. Vedno in povsod, ko imaš opravka z orožjem, se ravnaj po dobrem nasvetu: »Previdnost je mati učenosti«.

Na strelišču bodi discipliniran, pokoravaj se vsem nasvetom in ukazom starejših, ki so izkušeni in ki žele napraviti streljanje in tekmovanje koristno, prijetno in zabavno. Tekmovanje mora biti vedno viteško in dostojno! Bodi ponosen, da ti je zaupano orožje, ki ti je danes v zabavo, v potrebi pa obramba življenja in obramba naroda.

Vešče usmerja bodoči branilec domovine svoje strele

Ko je mladina videla, da se spoznam o streljanju, mi je zadala nešteto raznih tehničnih in praktičnih vprašanj, na katera pa nisem mogel kar hkrati vsem in temeljito odgovoriti, zato bom povedal v teh vrsticah.

V starih časih je bilo streljanje življenjskega pomena, ker je bil človek vezan na lov na divjačino. Jamskemu človeku je služila za lov telesna sila, spretnost in zvijačnost in pa dobra kamenita sekira. Danes gojimo streljanje kot šport in ta šport je novejšega datuma, kljub temu, da so že leta 1286. imeli v Švici strelske tekme.

Vaje za dosego hitrosti

Vsak sodobni športnik stremi za tem, da si pridobi čim večjo hitrost. Pri tem pa je treba opozoriti na napačno miselnost, da je velika množina mišic ovira v hitrosti. Ravno krepko mišičevje, ki je dobro gojeno, nam da potrebno hitrost v gibanju. Napačno je tudi, če mladi metalci kopja in diska polagajo važnost samo na krepko mišičevje lakti in ramen — kati začetno hitrost pri metih dajo mišice krakov in bokov, to je tisto mišičevje, ki običajno premika naše težišče.

Najboljše sredstvo za krepitev mišičevja je težko telesno delo, če ga izvajamo z zanosom. Zlasti učinkovito deluje na razvoj mišičevja pripravljanje drv. Med športnimi panogami samimi krepi mišičevje zelo izdatno orodna telovadba, težka atletika in vaje s težko žogo (medicinko).

Pripravljalni trening je torej osredotočen na krepitev mišičevja. Temu pripravljalnemu treningu sledi (ne vedno časovno zaporedno, temveč pogosto tudi vzporedno), posebni — tehnični trening, ki je osredotočen na kontrolo delovanja mišic (pravilen občutek, izdelava posebne tehnike).

Težka žoga je pač najboljše sredstvo za združitev obeh načinov treninga. Vaja s težko žogo izdatno krepi naše mišičevje, obenem pa nam daje pravi občutek za gibanje.

Najbolj enostavna vaja je sorodni navpični met. Težko žogo, podprto z obema rokama, težišče na zapestju, poženemo iz prežečega položaja kvišku (šele vzponu na prste sledi zamah lakti) in jo zopet neslišno ujamemo. Prvi met izvedemo skoraj samo nakazano, da žoga komaj zapusti dlani, sledi mu vezano močnejši met itd. Vajo ponavljamo vezano, dokler z zadnjim metom ne uporabimo polne sile (4 do 6krat). Važno je, da vsak met zaključimo s krepkim izdihom, pred začetkom meta pa globoko vzdihnemo. Pri lovljenju je treba paziti na prste, lovimo z dlanmi in zapestjem pri poševnih in vodoravnih metih s podlaktmi in nadlaktmi. Silovitost udarca prestrežemo krožno z umikom v smeri meta.

V dvoje izvajamo predvsem sledeče vaje:

Soročni met izpred prsi naprej — komolci narazen!

Soročni met iznad glave naprej — pogled na žogo!

Soročni met nazaj čez glavo — poudarek kvišku, ne nazaj!

Soročni bočni met naprej in nazaj — važen je predvsem zasuk trupa.

Soročni met med nogami naprej in nazaj.

Enoročni sunek poševno naprej — kot suvanje krogle.

Poleg teh enostavnih vaj izvajamo razne variante, ki jih prinese vaja sama. Za metalce diska je priporočljiv zlasti enoročni bočni met naprej — žogo poženemo predvsem z ramo in nadlaktjo!

Ob večjem številu vadečih je težka žoga tudi izborno sredstvo za razvedrilo, v obliki raznih iger:

»Pepček«: sedé v krogu (6 do 10 oseb) podajamo žogo sem in tja. »Pepček« v sredi, ki se lahko svobodno giblje, si skuša prilastiti žogo, lahko jo tudi iztrga iz rok tovariša, ki sedi. Poseben užitek je, če se posreči podati žogo med nogami »Pepčka«. Hitro podajanje je za »Pepčka« najtrši oreh.

»Vojska«: Dve gredi postavimo povprek v razdalji 2 do 3 m. Razdeljeni v dve skupini (po 4 do 8 oseb) mečemo žogo po vrsti, vsak ima svojo številko, s poljubnim metom v nasprotni prostor. Lovi tisti, proti kateremu leti žoga. Padec žoge na tla v prostoru pomeni izgubo ene točke. Padec žoge izven prostora, brez dotika rok ali dotika grede, pomeni za stranko metalca izgubo 2 točk. Premagana je stranka, ki najprej izgubi določeno število točk (5, 10).

Mere in teže športnega orodja

Silen razmah telesne vzgoje na raznih področjih je povzročil, da marsikak športnik sicer pozna številne športne panoge, ne pozna pa točnih mer, oblik in teže orodja, ki se uporablja pri teh panogah. Sledeči pregled obsega mere in teže orodja športnih panog, ki so pri nas že zelo razširjene.

1. LAHKA ATLETIKA

Teki: širina proge 1,25 m, dolžina po razpisu. Štafetna palica: 30 cm dolga, 5 cm premera iz gladkega lesa, teže vsaj 50 g.

Teki čez zapreke: širina proge 1,25 metra, dolžina po razpisu.

80 m (za ženske): 8 zaprek višine 76,2 cm v razdalji 8 m. Prva zapreka je oddaljena od starta 12 m.

110 m (za moške): 10 zaprek višine 106 cm v razdalji 9.14 m. Prva zapreka je oddaljena od starta 13,72 m.

110 m (za mladince): 10 zaprek višine 91,4 cm, razdalja kot pri odraslih.

400 m (za moške): 10 zaprek višine 91,4 cm v razdalji 35 m. Prva zapreka je oddaljena od starta 45 m.

Zapreke so težke 10 kg, širine 1,20 metra, spodnja opora mora biti dolga vsaj 70 cm.

Skok v daljavo in troskok

Odskočni tram mora biti vsaj 1,22 metra dolg, 0,20 m širok in belo pobarvan.

Doskočna jama mora biti oddaljena od odskočnega tramu vsaj 2,75 m in dolga vsaj 6,25 m. (Razdalja od trama do konca jame vsaj 9 m.)

Pri troskoku je odskočni tram oddaljen od doskočne jame 9.5 m.

Skok v višino

Prečka: lesena trikotna lata, dolžine 3,66 do 4 m, stranice 3×3 cm, največja teža 2 kg.

Skok s palico

Prečka kot pri skoku v višino.

Skakalna palica poljubna, dolžine 3 do 4,5 m. Oprimki (odebeline) na palici niso dovoljeni.

Met diska iz kroga, premera 2,50 m

Disk za moške: težine 2 kg, premera 22 cm, debeline 44,5 mm.

Disk za mladince: težine 1,5 kg, premera 20 cm, debeline 37 mm.

Disk za ženske: težine 1 kg premera 18 cm, debeline 37 mm.

Met kopja

Kopje za moške: težine 800 g, dolžine 2,60 m.

Kopje za mladince: težine 600 g, dolžine 2,20 m.

Kopje za ženske: težine 500 g, dolžine 2 m.

Tečaj za učitelje telesne vzgoje na srednjih šolah

Od 23. do 30. septembra 1945 je bil v Ljubljani tečaj za učitelje telesne vzgoje na srednjih šolah. Tečajniki so prišli iz vse Slovenije in to tisti, ki že poučujejo na srednjih šolah, pa tudi taki, ki čakajo na namestitev. Da je bil tak sestanek telesno vzgojnih učiteljev prepotreben, se je pokazalo posebno ob samih predavanjih, kjer so se nam odkrili vedno novi in novi problemi, ki jih je treba nujno rešiti, če hočemo, da bo telesno vzgojno gibanje postalo res množično.

Vodja telesno vzgojnega odseka pri ministrstvu za prosveto, tov. Vazzazova, je v otvoritvenem govoru pojasnila, da je tečaj namenjen razglabljanju in razmišljanju o novih smernicah v telesni vzgoji, o načinu in namenu telesno vzgojnega dela z našo mladino, o cilju, ki ga hočemo s tem doseči in končno o sredstvih, ki se jih poslužujemo za dosego tega cilja.

Nato so sledila teoretična in praktična predavanja, ki so jih vodili znani strokovnjaki na polju telesne vzgoje in pa naši vodilni prosvetni in kulturni delavci. V praktičnih urah je bila predelana snov, ki je predvidena po novem učnem načrtu, ostala predavanja, ob katerih se je razvila vedno živahna debata, so bila deloma s področja telesne vzgoje, deloma o raznih političnih in šolskih vprašanjih. Minister za notranje zadeve tov. Polič Zoran je govoril o namenu in pomenu telesne vzgoje v okviru obče vzgoje naroda, tovariš Jurančič Jože, pomočnik ministra za prosveto, nam je zanimivo podal zgodovino narodne osvobodilne borbe in preporod slovenskega ljudstva, tovariš Smolej Viktor, načelnik oddelka za srednje šole pri ministrstvu za prosveto je v kratkih obrisih nakazal smernice in problem šolstva v naši novi državi, tov. polkovnik Vrhovc Lojze pa o temi »Telesna vzgoja podpira težnjo narodne oblasti pri izgradnji novega lika slovenskega človeka v duhu pridobitev narodno osvobodilne borbe«. Priznani strokovnjak tov. dr. Murnik Viktor je predaval o telesno vzgojnih sistemih oziroma metodah in še o drugih aktualnih vprašanjih v telesni vzgoji. Predsednik FOS-e tov. Trček Stanko je prikazal pomen, delo in naloge telesno vzgojnih društev zasebne pobude, ter pozval vse, da po svojih močeh pomagajo pri organizaciji in napredku telesno vzgojnih društev po geslu »Telesna vzgoja v vsako vas«. Pri zdravniških predavanjih so sodelovali pomočniki ministra za zdravje tov. dr. Perušek, dr. Seliškar in dr. Škerlj. Tečajniki so bili vsem predavateljem hvaležni za njihova izčrpna izvajanja.

V popoldnevu, ki je bil namenjen razgovoru o aktualnih vprašanjih šolske telesne vzgoje, učnih moči, strokovne izobrazbe itd. je tov. profesor Koch podal v kratkih obrisih pomen sindikalnih organizacij in vključitev telesno vzgojnih učiteljev v sindikat prosvetnih delavcev, kar bo izvršeno v najkrajšem času. Dalje sta bila izvoljena dva tovariša in dve tovarišici v delegacijo, ki naj predloži ministru za prosveto in po potrebi še ostalim ministrstvom posebno resolucijo, ki je bilo soglasno sprejeta od vseh navzočih, z nalogo, da doseže ugodno rešitev najnujnejših vprašanj telesne vzgoje v šolah, učnih moči in našega bodočega dela. Resolucija obsega v glavnem naslednje točke, ki so še vse nadrobno utemeljene:

1. Telesna vzgoja je enakovreden predmet vsem ostalim predmetom v srednjih šolah in se ne sme smatrati več kot veščina.

2. Predmet telesna vzgoja naj se obvezno uvede za **vse** šole, srednje, učiteljske, trgovske, kmetijske itd. (sedaj v VI., VII. in VIII. razredu klasične ni predvidena; na učiteljski šoli pa samo po 2 uri tedensko, kar se mora nujno in takoj ugodno rešiti).

3. Za usposabljanje novega strokovnega kadra naj se ob univerzi osnuje institut za telesno vzgojo, ki bo vzgajal bodoče učitelje telesne vzgoje na srednjih in drugih šolah. Nadalje se je razpravljalo o sedanjem položaju učiteljev telesne vzgoje z ozirom na potrebe in naloge, ki jih morajo izvršiti, možnost dokončanja študij mlajših moči, ki je bil radi vojnih razmer prekinjen, zahteva po raznih tečajih, ki so nujno potrebni za strokovno usposobljenost učiteljskega kadra in še o mnogih drugih aktualnih vprašanjih.

J. V.

Prvenstvo v orodni telovadbi

Na zasedanju Fizkulturnega odbora Jugoslavije, v dneh 24. in 25. septembra v Zagrebu, je bil poleg drugega sprejet tudi predlog o telovadnem prvenstvu, ki naj bi bilo izvedeno še letos meseca decembra v Ljubljani.

Spričo velike tradicije, ki jo ima pri nas orodna telovadba, je potreba po slični prireditvi vsekakor velika. Vendar bi bilo želeti, da bi se termin odgodil še za nekaj časa. Pač pa naj bi merodajni funkcionarji čimprej objavili razpis s točnim programom tekmovalne snovi. Tako bi bilo omogočeno telovadcem, da se temeljito pripravijo; oživljeno bi bilo delo v telovadnicah, in končno bi prireditev sama v smislu izročila naše orodne telovadbe, dosegla primerno višino.

★ ★ ★

Dr. Viktor Murnik:

O NAMENU IN POMENU TELESNE VZGOJE NARODA

Znatni prihranki pa bi se dosegli tu še zaradi nečesa drugega. Ker ni dvoma, da bi bilo manj bolezni, bi bilo tudi manj stroškov zbog bolezni. V Jugoslaviji so po izkazu Osrednjega urada za zavarovanje delavcev l. 1925. (novejši mi ni pri roki) znašali stroški bolezenskega zavarovanja 220 milijonov 911.817 dinarjev za one delavce, ki so bili zavarovani pri tem uradu, to je samo za okroglo 500.000 delavcev. Nobenega dvoma ne more biti, da bi bilo tem manj primerov bolezni, čim več ljudi bi gojilo telesne vaje. Ako bi se zbog tega prihranila že samo petina stroškov, bi to znašalo na leto od zgoraj navedenega zneska okroglo 44 milijonov. Zaradi manjših stroškov bi se lahko znižali prinosi delodajalcev in delojemalcev. Podjetjem bi se znižali produkcijski stroški, delavci bi imeli večje dohodke. Kako plodonosno pa bi bilo, če bi se del prihrankov porabil za propagando telesne vadbe, gradnjo moderno opremljenih telovadnic in izobrazbo dobrih učiteljev telovadbe! Zopet več telovadcev bi bilo zbog tega in zopet več prihrankov pri bolezenskih stroških in pri stroških za bolnice. Najboljša in najcenejša zdravilnica je telovadnica.

Pa tudi pri nezgodnem zavarovanju bi se dosegli prihranki. Večja spretnost, previdnost, prisotnost duha bi zmanjšala število nezgod, pa tudi večja zmernost.

Tako bi večje, hitrejše in boljše delo, pa večji prihranki množili narodno premoženje, narodno bogastvo. Pa ali je treba bogastva? Za posameznega človeka, poreče kdo, da ni treba, da je bogat, ni treba, da ima več, kakor potrebuje za življenje, češ saj je često revež bolj srečen kakor bogatin. No, naj to vprašanje razreši vsak zase, toda tisti, ki neogibno potrebuje bogastvo, je narod! Za velika gospodarska podjetja, ki dajejo stotinam in tisočim delavcev zaslužka, za čim obsežnejše in raznovrstnejše gospodarsko delovanje je treba, kakor že opomnjeno, mnogo kapitala. Narod potrebuje bogastva tudi, da laže prenese kakšne krize gospodarstva. Bogastvo omili njih posledice z delovnimi prilikami, ki jih more dati tudi v takih časih. Narod potrebuje bogastva dalje za dvig svoje kulture tudi v drugih smereh kakor gospodarskih. Znanost in umetnost ne procvitata v siromašnem, bednem narodu.

Ali narod potrebuje bogastva še za nekaj večjega, potrebuje ga za svojo **svobodo**, ta pogoj za čim višji dvig na vseh toriščih! Ne mislim samo na puške, topove, letala itd., ki mnogo stanejo, ne mislim samo na politično samostojnost in neokrnjenost, ampak mislim predvsem na **gospodarsko samostojnost**, to je na **gospodarsko nepodvrženost** (ki se naj ne zamenja z ono odvisnostjo, ki je zbog razvoja svetovnega gospodarstva dandanes **vzajemna** med državami): zanjo je seve tudi treba bogastva. Dandanes je bolj kakor kdaj prej svoboda naroda ne samo v politični samostojnosti, ampak tudi v gospodarski nepodvrženosti, da, materialna odvisnost države more naposled povzročiti tudi politično odvisnost. (Dalje prih.)

J. Bergant:

Pravilna usmeritev telesne vzgoje

Vojska, ta velika šola vsakega naroda, je pri nas omalovaževala in pokazala popolno nerazumevanje za telesno vzgojo. Tudi tu so se vam pojavile slične slike, kakor po šolah: vežbanje z orožjem! S sabljo v roki, pred vami stoječi mrki, zaspani in skrokani oficir, ali pa njega nadomestujoči, že vsega siti podoficir, vi pa zaprti, zadrgnjeni, ovijačeni in trdih pokretov boječe izvajate par vaj in še te vedno eno in iste. Edino v mornarici, letalstvu in zadnje čase v edinicah planinskih polkov se je malo več gledalo na telesno urjenje, a še to vse brez sistema, po iniciativi posameznih naprednejših izbrancev. — Tudi tukaj je manjkalo načrtnega dela. Telesne napake, nastale pri trdem vojaškem gibanju, je potrebno odstranjevati z odgovarjajočimi oblikovalnimi vajami. Ne bom vam navajal, kako delajo na tem polju vojske drugih držav, a spomnil vas bom samo na nekaj: poglejte vojake teh vojsk in poglejte naš propad v stari Jugoslaviji.

Zadnje leto je hotela stara država z veliko potezo in strašanskim skokom (kakor veste, skoki niso nikdar zdrav pojav v kulturno vzgojnem nizu, če to ni izraz širših ljudskih mas) zbrisati napake v pogledu telesne vzgoje in z zakonom o O. T. V. 1934. leta povzdigniti telesno vzgojo v narodu. Pa kaj nam je to pomagalo. Leta 1934. je izšel zakon O. T. V., do leta 1936. so se organizirali nedeljski in prazničnj tečaji, do l. 1937. so se posamezniki borili za borne dnevnice, ki bi jim padle kot nastavnikom v teh tečajih in l. 1939. se je pričelo z delom. Uspeh tega je bil enak ničli. Zakaj? Zato, ker so vse delo prevzeli zopet **isti** ljudje, kateri so že skvarili našo mladež po šolah in v vojski. Na drugi strani so pa temu nasprotovali za to nepripravljeni in nevzgojeni državljani. Če je bil pa dosežen kakšen uspeh, je bilo to le tam, kjer se je že itak preje pokazalo vsaj nekaj razumevanja za telesno vzgojno delo in to le po mestih. dežela, vasi, tovarniški predeli so pa spali.

Še z enim skokom so nameravali odstraniti nastale napake in zadelati zevajoče vrzeli. Ker ni bilo izobraženih moči, so na hitro roko hoteli »narediti« nastavnike-gimnastike. In odprli so v Beogradu l. 1939. visoko šolo za telesno vzgojo. Manjkalo je šefov in organizatorjev za tečaje O. T. V. ter profesorjev gimnastike po srednjih in visokih šolah in absolventi te šole naj bi prevzeli ta mesta. V drugih državah je trajal pouk na sličnih šolah 3 do 4 leta, pri nas pa so hoteli z enoletnim tečajem absolvirati vso ogromno telesno vzgojno snov. Res delali so z gigantsko silo, forsirali, seveda uspeh ni zaostal, a ne pozabimo, vsak študij zahteva svojo dobo let. Drugo leto so podaljšali šolo na štiri semestre. Prekinila nas je vojna, po kateri pa je to delo še bolj aktualno, saj smo z osvobodilno borbo našli pravo smer našega političnega in vsega vzgojnega dela. Težko delo, v katero so se mnogi tovariši vrgli z vso mladostno energijo, polni idealizma, je ostalo na mrtvi točki. Dočakali smo priborjene pravice, skovali smo si svojo novo državo, zato jo krepko držimo.

Obdelal sem državne ustanove; poglejmo pa sedaj v telovadna društva in v stare športne klube, kako in kaj so tam delali, koliko je privatna iniciativa doprinesla v telesno vzgojnem pogledu. Najmočnejša bivša organizacija SKJ se je močno trudila, da ohrani telesno, moralno in nacionalno neoporečne državljane. Socialni moment je bil slabo zapopaden. V koliko se jim je to posrečilo, se imajo zahvaliti svojemu res sposobnemu in izvežbanemu vodstvu, ki pa je žalibog preveč enostransko usposabljalo svoje pripadnike. Isto velja za organizaciji na verski osnovi »Fantovski odsek« in »Dekliški krožek«. Kje je bila Enotna fronta dela? Sedaj jo imamo!

Športni klubi so pa večji del s svojimi mahinacijami pravo športno borbo popolnoma izmaličili. Namesto, da bi s pravo viteško borbenostjo krepili karakterje svojih tekmovalcev, so le-te karakterje skvarili. Denar je, recimo v nogometu, igral najvažnejšo vlogo in kupovanje igralcev je bilo glavno delo funkcionarjev različnih klubov. Ne trdim, da niso v takih klubih posamezniki uspeli, ali nam ni dosti, da imamo enega Pelhana, mi želimo na tisoče Pelhanov.

To vse navajam, dasi ni to moja naloga v tem referatu, ali preko teh napak ne morem. In vseeno se sklada z mojo temo, kajti ako imajo telesne vaje, kakor važen faktor sedanje dobe, nalogo ohraniti v našem viteškem narodu ravno to viteštvo in vsa ostala moralna dobra, se vidi po takem delu ravno obratno: taka enostranska, nenačrtna, neviteška in pomanjkljiva borba deluje negativno na vzgojo karakterja, na vzgojo najširših mas in tako na našo bodočnost.

(Konec.)

GLAS Z GORA

POTREBNO POJASNILO

Slovenski planinci so se s svojim soglasnim sklepom, na svojem zboru dne 28. junija t. l., prikljućili novi telesno vzgojni organizaciji v Sloveniji. Pri Fizkulturnem odboru Slovenije je bil tedaj ustanovljen Pododbor za planinstvo, FOS pa je bil pooblastil Slovensko planinsko društvo, da sme delovati še nadalje, do dokončne rešitve vprašanja včlenitve planinstva v telesno vzgojno organizacijo. Osrednje društvo SPD je tedaj na pobudo Pododbora za planinstvo, odstopilo nekaj svojih planinskih postojank v začasno varstvo in začasno upravo Planinskim odsekom nekaterih telesno vzgojnih društev. Ko je bilo s soglasnim sklepom odrejeno, da ostane SPD neokrnjeno in kot avtonomna enota v Zvezi telesno vzgojnih društev, in so bili s tem sklepom tudi ukinjeni vsi planinski odseki pri telesno vzgojnih društvih, je poverjeno varstvo planinskih postojank, ko so bili ukinjeni planinski odseki, seveda samo po sebi odpadlo in je Slovensko planinsko društvo znova prevzelo v svojo last in upravo vse svoje gorske postojanke.

Teh preprostih dejstev nekateri ne morejo ali pa nočejo razumeti in jadikujejo radi tega, ker so v skupno korist vseh planincev s prostovoljnim delom očistili planinske postojanke ter se zdaj odrekajo včlenitvi v obnovljeno planinsko organizacijo, namesto, da bi se z vsemi silami posvetili obnovi.

SEJA GLAVNEGA ODBORA SPD

V nedeljo, dne 14. t. m., je bila v Ljubljani po več ko štirih letih popolnega zatišja v planinskem delu, spet seja Glavnega odbora naše množične planinske organizacije, ki je dopolnila dvainpetdeseto leto svojega obstoja in temeljitega dela za skupne narodne cilje. Med okupacijo je Osrednje društvo, ko je nasilna meja odrezala planincem vsako možnost stika z gorami, delovalo, da bi se ne prekinila ona tesna povezanost, ki je vedno družila slovenske planince. Izdajalo je »Planinski vestnik«, izdalo je tudi troje knjig o gorah, ob tem delu za javnost pa je društvo opravljalo tudi važno delo z razmnoževanjem ilegalnega tiska in zbiranjem denarnih in drugih sredstev za narodno osvobodilno borbo. Že leta 1941. je društvo dalo na razpolago ves svoj bogati kartografski arhiv, vso svojo dragoceno alpinistično opremo, šotore, spalne vreče in oblačilne predmete in ves sanitetni material. Tako je izpolnilo svojo dolžnost in se je ob osvoboditvi s svojimi zredčenimi vrstami znova vrglo na delo za obnovo planinstva.

Slovensko planinsko društvo je bilo že od nekdaj ena redkih naših množičnih organizacij; število članstva je v dneh največjega razmaha že dosegalo 12000 in to društvo se v vseh petdesetih letih svojega obstoja ni nikdar umazalo s strankarstvom in udinjavanjem protinarodnim in protiljudskim ciljem.

S preusmeritvijo vsega telesno vzgojnega dela je bilo tudi to društvo prvo, ki se je izreklo za včlenitev za skupne cilje. Toda kmalu se je pokazalo, da je ta množična organizacija s svojim dograjenim ustrojem nepogrešljiva in SPD je bila znova poverjena naloga, da obnovi planinstvo v vsem nekdanjem obsegu in ga razvije v množično vsenarodno gibanje.

Seja Glavnega odbora SPD je bila predvsem namenjena prilagoditvi društvenih pravil tem novim nalogam. V tem vrhovnem planinskem forumu so se zbrali delegati društvenih podružnic in poverjeništev iz vse Slovenije, pa tudi iz Primorja. Zbor je vodil dolgoletni društveni predsednik — tretji v petdesetih letih društvenega obstoja — tovariš dr. J. Pretnar, ki je pozdravil zborovalce, posebno pa zastopnike iz Primorja, potem zastopnika ZMS, tov. Bojca Pavla, zastopnika naše vrhovne telesno vzgojne organizacije tov. Staneta Gašperšiča ter nato prešel na dnevni red. Vse debate so potekale v popolni skladnosti in zbor je soglasno sprejel nova prilagodena društvena pravila, v katerih je jasno izrečena volja po sodelovanju z vsemi množičnimi organizacijami.

Poročila podružnic so pokazala vso ogromno škodo, ki jo je društvo utrpelo, od nekdanjih 68 koč in domov mu je ostalo le še 21 oplenjenih in poškodovanih zgradb. Delo za obnovo bo terjalo od vsega članstva še velike žrtve, toda zborovalci so se zaobljubili, da bodo z vsemi silami in neomahljivo vztrajali, dokler se iz razvalin in pogorišč ne bodo znova dvignile nove in še lepše postojanke.

Slovensko planinstvo čakajo še ogromne naloge, je dejal alpinist tov. dr. Miha Potočnik. Onkraj nekdanjih mejnikov bomo segli v roke našim bratom pod Kaninom in Poliškim Špikom in pokazali vsemu svetu, da naše planinstvo temelji na bratstvu in pravem tovarištvu, in da naši planinci, ki se bodo podajali tudi v tuje gore, ne bodo nikdar predstraža zavojevalnih vojská, kot so bili po večini nemški in italijanski planinci, ki so prihajali med nas, da so pripravljali pot fašističnim osvajalcem. Govorila sta razen drugih še alpinista tov. Maks Dimnik z Jesenic in tov. ing. Karel Tarter iz Idrije.

Slovensko planinsko društvo je v svojih stremljenjih na pravi poti, da bo njega delo v korist najširših ljudskih množic.

Visoko nad meglami po dolinah sije jesensko sonce na spominski križ na Škrlatici, v ozadju Triglav

ŠPORT V SSSR

TATJANA SEVRJUKOVA POSTAVILA NOV SVETOVNI REKORD V METU KROGLE

Končno je še tretji metalki iz SSSR uspelo izboljšati svetovni rekord. Tatjana Sevrjukova iz Moskve je vrgla kroglo 14,51 m daleč, kar je za 13 cm boljše od oficialnega svetovnega rekorda Nemke Gizele Mauermayer. Ta uspeh odlične sovjetske lahkoatletinje ni presenečenje, ker je bil radi njenih odličnih uspehov in neprestanih izboljšavanj sovjetskega rekorda v tej disciplini pričakovan. Tako so torej sovjetske metalke uspele letos izboljšati **vse svetovne rekorde v metih,** ki so sedaj naslednji:

Met krogle: Tatjana Sevrjukova 14,51 m.

Met diska: Nina Dumbadze 49,88 m.

Met kopja: Ljudmila Anokina 48,38.

Če upoštevamo še odlične uspehe ostalih sovjetskih lahkoatletinj, lahko brez pretiravanja ugotovimo, da skoraj nimajo sebi enakih nasprotnic na vsem svetu.

Mojstrski udarec evropskega prvaka

PRVENSTVO MOŠTEV V PLAVANJU

Pretekli mesec so v odsotnosti nekaterih najboljših plavalcev tekmovali sovjetski plavalci v Lvovu za prvenstvo moštev. Zadnjikrat je bilo prirejeno tako prvenstvo pred šestimi leti, ko je zmaga pripadla telesno vzgojnemu društvu »Stalinec«. Izidi teh tekmovanj so bili:

Moški: 100 m prosto: Libelj in Pustjakov, oba 1:01,7 min., **100 m prsno:** Bojčenko 1:10,8 min., **400 m prosto:** Libelj 5:12,4, **100 m hrbtno:** Bojčenko 1:15,4, **200 m prsno:** Bojčenko 2:50,7. — **Ženske: 100 m prosto:** Vasiljeva 1:14,5, **100 m prsno:** Poligalova 1:31,0, **400 m prosto:** Vasiljeva 6:06,5, **1000 m prosto:** Vasiljeva 16:30,0, **100 m hrbtno:** Makarova 1:23,3.

»DINAMO« (Moskva) DRŽAVNI NOGOMETNI PRVAK ZA L. 1945

Letošnji nogometni prvak SSSR je »Dinamo« iz Moskve, ki si je zasluženo priboril ta častni naslov.

Moskovski »Dinamo« je bil ustanovljen leta 1923. na predmestnem igrišču Orlovo-Davidovsk. Vidnejše mesto v sovjetskem športu pa si je priborilo njegovo nogometno moštvo šele leta 1931., ko so prvič osvojili prvenstvo Moskve, kar jim je pozneje uspelo še več kot desetkrat. Državni prvak je postal prvič leta 1937., leta 1940. pa je prvič osvojil »Pokal SSSR«.

Tudi letos si je »Dinamo« iz Moskve priboril vstop v finale pokalnega tekmovanja z zmago nad »Traktorjem« (Stalingrad) 3:1. Njegov nasprotnik v finalu bo »CDKA« (Centralni Dom Rdeče Armade), ki je v polfinalu zmagal nad »Zenitom« (Leningrad) 7:1.

Profili sovjetskih športnikov

Nikolaj Pavlović Seryj

Nikolaj Pavlović **Seryj,** rojen Leningrajčan, je po poklicu športni režiser. Telovadi že 15 let. Končal je režisersko šolo v Leningradu in študije na fizkulturnem institutu. Režira športne prizore za filme in gledališke predstave. Med drugim je režiral tudi letošnjo športno parado v Moskvi. Kot telovadec nastopa z odličnim uspehom in z velikim veseljem na drogu, bradlji, krogih, konju, v preskokih in prostih vajah. Vsa telovadna orodja so mu enako zanimiva. Do sedaj je dosegel že velike uspehe, izmed katerih so najpomembnejši: štirikrat je bil vsezvezni prvak SSSR, petkrat pa je dosegel pri tekmovanju za državno prvenstvo drugo mesto. Do sedaj si je priboril 12 pokalov.

Poleg režiranja športnih prizorov vodi skupinsko izvajanje prostih vaj. Te so namreč izmed najvažnejših sestavnih delov sovjetskega športnega življenja, ki temelji vseskozi na načelih množičnega športnega udejstvovanja. Odlični sovjetski telovadec pripoveduje, da so skupinske proste vaje v Sovjetski zvezi na zelo visoki stopnji, tako v telovadnem kakor tudi v muzikalnem pogledu.

PRED DRSALNO SEZONO

Na drsališču pod Cekinovim gradom so že pričeli s pripravami za sezono, ki je tik pred vrati. Znani in zaslužni oskrbnik, tovariš Mlakar, že pridno vihti kramp in lopato, da bo izravnal še zadnje kupe peska, ker morajo biti vsa dela že končana do dne, ko bo temperatura padla pod ničlo. Malokdo ve, koliko truda in denarja je potrebno za dovršitev tega dela.

V letih okupacije je bilo drsališče precej opustošeno, nobenih prireditev ni bilo, le tu in tam si imel priliko videti nekaj drsalcev, ki so skušali vsaj ohraniti kondicijo za poznejše lepše čase. Zadnji dve sezoni so pa še ti bili povečini odpeljani v taborišča ali na prisilno delo v Nemčijo. Mnogo jih je ostalo tam in nihče več jih ne bo videl na drsališču, a spomin nanje nas bo vzpodbujal k še večjemu napredku. Kdo od drsalcev ni poznal pok. tov. Evgena Betetta? On je bil tisti, ki nas je bodril in vzpodbujal ne samo na drsališču, ampak tudi pozneje v znanem taborišču Dachau. Kako težak udarec je bil za vse slovenske športnike, ko smo zvedeli, da ta zaslužni športnik umira! Z njim smo izgubili človeka, ki ga ni mogoče kar tako nadomestiti. Ob njegovem spominu se obvezujemo slediti njegovemu delu. K sreči imamo še ljudi, ki so ostali živi in ti bodo naš drsalni šport povzdignili še na večjo višino, kot je bil že sedaj. Mladina se v velikem številu zanima in težko pričakuje sezone. Zato je nujno potrebno, ustanoviti drsalno šolo, kjer bi se vzgajala na pravilen način in v pravem športnem duhu. Ta šola naj bi bila res v rokah pravih strokovnjakov in športnikov, pa naj bi bilo pod okriljem katerega koli telesno vzgojnega društva. Želeti bi bilo, da se vsa društva, ki imajo drsalne sekcije, pogovore, kako bi se to izvedlo in s tem omogočilo vsem, ki imajo veselje do umetnega drsanja, pravilen drsalni puk.

Emanuel Thuma.

FD Svoboda, Murska Sobota proti FD Maribor 6:2 (5:0)

Minulo nedeljo se je zbralo lepo število gledalcev iz Murske Sobote na nogometni tekmi med FD Mariborom in FD Svobodo. Ta tekma naj bi pokazala, katero moštvo je najboljše v Mariborskem okrožju, kajti domače moštvo je doseglo tri zmage nad mariborskima moštvoma, in sicer proti FD Železničarju v Mariboru 1:0, doma 3:1, proti FD Mariboru v Mariboru 4:0. Takoj v začetku igre je bilo videti, da obe moštvi stremita za zmago. Toda domače moštvo, ki je igralo z vetrom v hrbet, je prevzelo igro v svoje roke in je z dolgimi pasi začelo ogražati nasprotnika. Po desetih minutah je dosegel Matuš gol za domače moštvo in v 15. minuti povišal rezultat na 2:0. V 19. minuti je prisodil sodnik enajstmetrovko proti Svobodi zaradi faula Koleša, enajstmetrovko pa je Bencik ubranil. V 27. minuti spet enajstmetrovka proti Mariboru, katero strelja Matuš. Plaznik je odbil žogo nazaj pred Matuša, ki jo je hitro poslal v mrežo: 3:0. Sledilo je nekaj napadov Mariborčanov, ki so ostali brezuspešni. V 36. minuti je streljal Gerenčer prosti strel, katerega je Matuš podaljšal v mrežo — 4:0. V 44. minuti postavi Matuš izid prvega polčasa na 5:0. V prvem polčasu je bilo domače moštvo popoln gospodar na polju.

V drugem polčasu so vzeli gostje igro v svoje roke in večkrat ogražali gol domačinov, toda domača obramba je odbijala napad za napadom. V 14. minuti je poslal Gajšek žogo v mrežo — 5:1. V 29. minuti strelja Kukanja prosti strel, ki ga je Plaznik branil s parado, toda žoga mu je padla iz rok in Matuš jo je porinil v mrežo — 6:1. V 39. minuti je postavil Pocajt izid dneva 6:2.

Moštvi sta nastopili v sledečih postavah:

FD Svoboda: Bencik, Gerenčer, Koleša, Deškovič, Klajnšček, Kukanja, Fujs, Kerčmar, Matuš, Puhan, Gorčan.

FD Maribor: Plaznik Šešerko, Obersnel, Borovka, Kirbiš, Janžekovič, Železinger, Gajšek, Tičar, Pocajt, Petek.

Tekmo je dobro sodil tov. Zrim.

OBJAVE

Vse trafike, ki žele prodajati »POLET«, obveščamo, da ga dobe pri časopisni agenturi, Ljubljana, Tyrševa cesta 23, tel. 47-34.

*

SKLEP PLENUMA ZVEZE FIZKULTURNIH DRUŠTEV z dne 4. oktobra 1945

Zaradi nepravilnosti, ki so se pripetile s strani vodstva reprezentance Ljubljane na nogometnem prvenstvu v Beogradu, je plenum ZFD na predlog kazenskega odbora kaznoval:

Hribarja Svetozarja z doživljenjsko izključitvijo od kakršnega koli športnega delovanja.

Bertonclja Pepčka za 1 leto zabrane športnega udejstvovanja.

Zajca Rada z ukorom.

Tajništvo ZFD.

*

OBJAVA FOS-a

Obveščamo društva, da bo Fizkulturni odbor Slovenije izdal za vsa društva enotne članske izkaznice. Zato naj društva ne izdajajo svojih posebnih izkaznic.

★ Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani, predstavnik Francè Štrukelj. — Glavni urednik Boris Režek ★